

ВІДГУК

офіційного опонента

завідувача кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Львівського національного університету імені Івана Франка,
доктора філософії з галузі знань «Соціальна робота», доцента **СТОЛЯРИК Ольги Юріївни**
на дисертацію **САМОСІЙНОГО Іллі Сергійовича**
на тему: **«Підготовка майбутніх соціальних працівників
до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності»**,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Актуальність та доцільність дисертації. Актуальність обраного напрямку дослідження зумовлена тим, що перманентне поглиблення суспільних кризових явищ, ескалація соціальної напруги та стрімке збільшення чисельності соціально вразливих верств населення висувають нові, більш жорсткі вимоги до професіоналізму та кваліфікаційного рівня фахівців соціальної сфери. У архітектоніці їхньої практичної діяльності міжособистісна взаємодія виступає фундаментальним інструментом, оскільки саме завдяки конструктивній комунікації, проявам емпатії та побудові довірливих стосунків забезпечується висока якість і результативність надання соціальних послуг.

Максимальної гостроти зазначена проблема набуває в умовах воєнного стану, примусового переміщення великих масивів населення та глибокої психологічної травматизації громадян. Сучасні спеціалісти дедалі частіше змушені взаємодіяти з клієнтами, які перебувають під впливом пролонгованого хронічного стресу, переживають втрату близьких або гостру соціальну дезадаптацію. Наведені чинники актуалізують потребу у бездоганному володінні інструментарієм емоційної саморегуляції, ефективного спілкування та превенції й подолання конфліктних ситуацій у професійній діяльності.

Модернізація сучасної вищої школи передбачає її трансформацію з виходом за межі класичного теоретичного навчання у площину цілеспрямованого формування практичних комунікативних компетентностей. Це безпосередньо пов'язано зі зміною загальної парадигми соціальної роботи – орієнтацією на клієнтоцентровану (партнерську) модель, у межах якої бенефіціар послуг розглядається як активний і повноправний суб'єкт взаємодії. Реалізація такого підходу вимагає від фахівця неухильного дотримання деонтологічних норм, глибокої поваги та безперервної професійної рефлексії, що зумовлює нагальну потребу в оновленні освітнього процесу.

Попри очевидну своєчасність і затребуваність розроблення цієї проблематики, теоретико-методологічні аспекти підготовки майбутніх фахівців до командної взаємодії (зокрема, у поліпрофесійному середовищі разом із психологами та представниками суміжних спеціальностей) в умов вищої школи наразі залишаються недостатньо обґрунтованими.

Комплексний аналіз стану досліджуваної проблеми дозволяє констатувати наявність низки ключових суперечностей між: постійно зростаючими вимогами суспільства до професійних компетенцій майбутніх фахівців соціальної роботи та реальним рівнем їхньої теоретико-практичної підготовки; суспільним запитом на здатність сучасних соціальних працівників до партнерської взаємодії з отримувачами послуг та іншими учасниками професійного процесу і фактичним рівнем готовності випускників, який забезпечують заклади вищої освіти; об'єктивною необхідністю вдосконалення системи професійної підготовки майбутніх фахівців до міжособистісної взаємодії у практичній діяльності та дефіцитом відповідного методичного забезпечення для впровадження цього процесу в освітній простір ЗВО.

Виявлені суперечності безпосередньо обґрунтовують нагальну потребу в системному науковому аналізі та розробленні практико-орієнтованих шляхів вирішення проблеми підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії. Наукове дослідження І. С. Самосійного є своєчасною та адекватною відповіддю на зазначені виклики, оскільки воно гармонійно поєднує в собі державні пріоритети, соціальну відповідальність та глибокий науковий пошук.

З огляду на це, тема дисертації є не лише актуальною в контексті розвитку сучасних педагогічних наук, а й стратегічно важливою для забезпечення належного рівня професійної компетентності майбутніх спеціалістів та суттєвого підвищення якості їхньої взаємодії з отримувачами соціальних послуг в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Сформульовані у дисертаційному дослідженні наукові положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації чітко засвідчують високу методологічну культуру та зрілість автора як самостійного науковця. Внутрішня цілісність концепції дослідження забезпечується логічно послідовним застосуванням релевантного наукового інструментарію, який повністю корелює з визначеною метою, завданнями, а також специфікою об'єкта й предмета аналізу. Обрана методологічна стратегія відзначається комплексністю, багаторівневістю та системним характером.

Здобувач демонструє здатність до вмілого поєднання теоретичних методів наукового пізнання (зокрема, ретроспективного та системно-структурного аналізу, порівняння, узагальнення, класифікації, систематизації та моделювання) з експериментально-емпіричними методами (констатувальним, формувальним і контрольним етапами експерименту, анкетуванням, бесідами, інтерв'юванням та цілеспрямованим спостереженням). Застосування такої інтегрованої методологічної моделі дало змогу досліднику не лише зафіксувати динаміку кількісних параметрів, а й здійснити глибоку інтерпретацію якісних трансформацій, що супроводжують процес підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії.

На окрему позитивну оцінку заслуговує репрезентативна джерельна база наукової праці, в якій гармонійно інтегровано здобутки вітчизняних і зарубіжних дослідників. Виконаний автором глибокий аналітико-критичний огляд літератури дозволив сформувати надійне теоретичне підґрунтя для обґрунтування власної наукової архітекτονіки та її подальшої емпіричної перевірки. Базуючись на критичному переосмисленні наявних теоретичних підходів, моделей та концепцій професійної підготовки фахівців соціальної сфери, дослідник вибудував солідний теоретичний фундамент для розроблення власної концепції та її подальшого практичного тестування.

Яскравим свідченням інтеграції результатів роботи у глобальний науковий дискурс є якісний і змістовний виклад анотацій українською та англійською мовами, що виконані із чітким дотриманням сучасних міжнародних академічних вимог. Крім того, масштабна апробація ключових результатів дослідження через активну участь у науково-практичних заходах (конференціях) та публікації у провідних фахових виданнях підтверджує наукову відкритість здобувача й готовність до фахового діалогу з експертною спільнотою.

Вагомим індикатором наукової зрілості автора виступає успішне практичне впровадження сформульованих ним теоретичних положень. Самосійний І. С. обмежився лише теоретичним обґрунтуванням сукупності педагогічних умов та відповідної моделі підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до професійної міжособистісної взаємодії, а й експериментально довів її високу ефективність шляхом проведення педагогічного експерименту в реальних умовах освітнього процесу ЗВО. Такий підхід забезпечує роботі

значну прикладну цінність, що є обов'язковим критерієм визнання результатів наукового пошуку.

Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що наукові здобутки, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження повністю відповідають усім чинним критеріям академічної доброчесності, відзначаються високим рівнем аргументації та методологічної культури здобувача. Дисертація робить вагомий внесок у теоретико-практичні засади професійної освіти майбутніх соціальних працівників, а також має значний потенціал слугувати концептуальною основою для подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Структура дисертації. Структурна побудова дисертації є цілком обґрунтованою та логічно послідовною. Робота містить у собі анотації українською та англійською мовами, вступну частину, три змістовні розділи із висновками до кожного з них, загальні висновки, список використаних інформаційних джерел та додатки, які наочно ілюструють масштабність виконаної дослідницької роботи.

У **вступі** автором подано вичерпне обґрунтування вибору теми дослідження, відображено зв'язок праці з науковими програмами, планами та темами установи; чітко визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, а також методи наукового пошуку; розкрито наукову новизну та окреслено практичне значення одержаних результатів, наведено відомості щодо їх безпосереднього впровадження й апробації, а також кількість публікацій, у яких репрезентовано основні положення дисертації.

Перший розділ дисертації виступає ґрунтовною теоретичною основою наукового пошуку, в якій дослідник послідовно реалізує завдання аналітичного блоку дослідження. У межах цього розділу здійснено систематизацію та критичне переосмислення сучасних вітчизняних і зарубіжних методологічних підходів до підготовки майбутніх соціальних працівників.

Особливу наукову цінність становить ретроспективний аналіз еволюції вітчизняної та зарубіжної нормативно-правової бази підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності, який проведено на трьох рівнях: державно-професійному; освітньо-професійному; конкретно-профільному.

Такий підхід дозволив автору виявити як узгоджені позиції у сучасному науковому просторі, так і певні теоретичні лакуни («білі плями»), які все ще потребують глибокого вивчення й емпіричної перевірки.

Зіставлення професійних функцій та компетентностей, закріплених у професійному стандарті «Соціальний працівник», із комунікативною складовою діяльності фахівців дозволило здобувачу довести, що їхній базовий функціонал зорієнтований на процеси організації та підготовки, тоді як реальні практичні компетентності вимагають розвинених навичок медіації, лідерства, мотивування й координації взаємин із клієнтами. Дисертантом переконливо доведено необхідність синергетичного зв'язку між предметною та правовою підготовкою майбутніх бакалаврів/магістрів, зокрема обізнаності соціальних працівників із широким спектром нормативно-правової бази.

Цей комплекс охоплює як міжнародно-правові доктрини (у сфері прав людини та осіб з інвалідністю), так і національне законодавство України – від Конституції та ключових кодексів до цільових нормативно-правових актів, що регулюють соціальну роботу з дітьми, особами з інвалідністю, бездомними, жертвами домашнього насильства, а також забезпечують правове регулювання психіатричної допомоги, освіти та захисту конфіденційної інформації.

Вагомим здобутком автора є проведення порівняльного аналізу етичних принципів соціальних працівників, що сформульовані у «Глобальній заяві IASSW про етичні принципи соціальної роботи» (2018) та «Етичному кодексі спеціалістів із соціальної роботи в Україні»

(2005). Компаративний аналіз цих документів дозволив дисертанту виявити неузгодженості між ними, що обґрунтовує необхідність реформування української нормативної бази.

На основі вивчення нормативно-правової бази та наукової літератури дослідник переконливо обґрунтовує, що абсолютно всі професійні функції та компетентності соціальних працівників вимагають розвиненої здатності до комунікації, адже ця спеціальність належить до соціономічного типу («людина – людина»). Відповідно, підготовка студентів до міжособистісної взаємодії безпосередньо пов'язана з розвитком їхньої комунікативної компетентності.

Концептуальним досягненням розділу є теоретичне конструювання поняття «підготовка майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності» як складного, багатогранного процесу, предметом якого є набуття теоретичних знань і практичних умінь здобувачів освіти щодо побудови та провадження міжособистісної взаємодії під час виконання професійних функцій при дотриманні етичних стандартів соціальної роботи та розвитку індивідуально-психологічних якостей майбутніх соціальних працівників, потреби в самовихованні, саморозвитку та самовдосконалення.

Таким чином, перший розділ дисертації виконано на високому науковому рівні: він демонструє глибоке занурення в проблематику, логічну структурованість викладу, критичну рефлексію щодо існуючих підходів створює надійну наукову основу для подальшого наукового пошуку.

Другий розділ дисертації присвячено аналізу освітньо-професійних програм та з'ясуванню стану підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності; розробленню комплексу діагностичних інструментів для оцінки готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у їхній професійній діяльності, та представленню результатів первинної діагностики на констатувальному етапі експерименту.

Окреслена І. С. Самосійним компонентна структуризація (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний компоненти) створює міцне теоретичне підґрунтя для подальшого моделювання, емпіричної діагностики та експериментальної перевірки рівня готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у їхній професійній діяльності.

На схвальну оцінку заслуговує окреслення методологічних підходів до визначення готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності, що дозволило виокремити такі критерії досліджуваного процесу: адаптативність, гнучкість у спілкуванні; критичність мислення; комунікативність; емоційний інтелект; психоемоційна саморегуляція; здатність до саморозвитку; розуміння соціальних процесів; розуміння потреб клієнта; етичність поведінки; загальна готовність до професійної діяльності.

Визначення критеріїв і показників дозволили здобувачу виділити та охарактеризувати рівні готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності, зокрема початковий, середній та високий.

З метою виокремлення педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності проаналізовано чинні освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти зазначеної підготовки у провідних закладах вищої освіти України. Проведений аналіз бакалаврських і магістерських освітньо-професійних програм зі спеціальностей 231 «Соціальна робота» (2024 р.) та І10 «Соціальна робота та консультування» (2025 р.) дозволив автору виявити різні підходи до формування компетентності міжособистісної взаємодії, зумовлені інституційними традиціями закладів вищої освіти. Дослідником

акцентовано увагу на недоліках усіх ОПП: відсутність цілісного підходу до формування компетентності міжособистісної взаємодії, складники якої фрагментарно представлені в різних дисциплінах і результатах навчання, а також недостатній розвиток супервізії та рефлексії.

У розділі представлено результати констатувального етапу дослідження. Важливим практичним досягненням цього розділу є розроблення комплексу авторських діагностичних методик для визначення вихідного рівня готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності: опитувальник та тестівник стану готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності (для здобувачів спеціальності І10 «Соціальна робота та консультування», їхніх викладачів), тестівник самооцінювання загальних комунікативних навичок майбутніх соціальних працівників; тестівник-опитувальник стану готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності (для чинних соціальних працівників) тощо. На основі Gap-Kalamazoo Communication Skills Assessment Form дисертантом адаптовано методику «Самооцінювання загальних комунікативних навичок майбутніх соціальних працівників».

У **третьому розділі дисертації** представлено теоретичне обґрунтування педагогічних умов та моделі підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності; методику проведення експериментальної роботи; аналіз результатів експериментального дослідження підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності.

Важливим науковим здобутком є обґрунтування педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності, серед яких: стимулювання ціннісно-рефлексійного ставлення до професійного саморозвитку міжособистісній взаємодії; удосконалення змісту підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності на засадах міждисциплінарного, компетентнісного, комунікативного та психопедагогічного підходів; організація практикоорієнтованого освітнього простору шляхом: а) впровадження інноваційних та удосконалених традиційних форм, методів та засобів навчання, передусім для розвитку комунікативності; б) пріоритетності методів розвитку емоційного інтелекту та саморегуляції психоемоційних станів; в) інтеграції аудиторної та позааудиторної роботи контексту міжособистісної взаємодії на основі реальних прикладів міжособистісної взаємодії у соціальній роботі. Ці умови не є формальними рекомендаціями, а виступають як фундаментальні чинники, що забезпечують якісну підготовки майбутніх соціальних працівників.

Обґрунтовуючи структуру моделі підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності дослідник пропонує цілісну концепцію, яка інтегрує чотири взаємопов'язані блоки (цільовий, методологічно-змістовий, практичний та оцінно-результативний).

Крім того, І. С. Самосійний деталізує етапність реалізації експериментальної моделі, поділяючи її на: підготовчий; теоретичний; практичний; підсумково-рефлексійний етапи.

На схвальну оцінку заслуговує методичний супровід реалізації педагогічних умов, серед яких: інтерактивні та цифрові технології («навчання через досвід» (experiential learning), інтерактивного, ситуаційного, проєктного, інформаційно-комунікаційного тощо навчання; форми навчання (лекції та практичні заняття, тренінги, вебінари, неформальна освіта, індивідуальні консультації, студентський науковий гурток, самостійна робота, менторство під час виробничої практики, волонтерство тощо); методи та прийоми навчання (мотиваційне

інтерв'ю, тематичні дослідження, навчальні проекти, аналіз ситуацій соціальної роботи, ситуаційні завдання, моделювання та симуляція професійних ситуацій, есе, супервізії, інтервізії, фасилітація, медіація, емпатійне спілкування, активне слухання, кластери, вікторини, аналіз наукових джерел, методи вербально-комунікаційної взаємодії, рефлексійний щоденник, портфоліо, інтерактивні методи навчання, арттерапевтичні вправи); засоби навчання (навчально-методичні комплекси до навчальних дисциплін, відеолекції та відеоаналіз професійних ситуацій на YouTube-каналі кафедри, факультету, викладача, відповідне обладнання навчальних аудиторій, навчальні групи у соціальних мережах та застосунках до телефону, освітні інтернет-ресурси (E-learn) та сайти тощо).

Реалізація експериментальної моделі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії забезпечувалася таким дидактико-методичним комплексом:

1. На засадах компетентнісного та міждисциплінарного підходів було вдосконалено зміст таких дисциплін, як «Тренінг групової згуртованості», «Тренінг комунікативності та асертивності», «Реабілітаційна психологія», «Соціальне лідерство та командування».

2. Розроблено авторські тексти лекцій, мультимедійні презентації, плани практичних занять, а також діагностичний інструментарій (поточні, контрольні й самостійні тести, комунікативні та індивідуальні навчально-дослідницькі завдання, екзаменаційні питання із критеріями оцінювання).

3. На основі аналізу сучасного вітчизняного та закордонного досвіду модернізовано й запропоновано методику застосування традиційних та інноваційних форм і засобів навчання на засадах психопедагогічного підходу.

Дисертантом розроблено дидактично-діагностичну картку, укладену за критеріям та показниками досліджуваної якості; дидактичні завдання, відповідно до методів вербально-комунікативної міжособистісної взаємодії у соціальній діяльності; дидактичну картку щодо відповідності форм та методів навчання майбутніх соціальних працівників критеріям їхньої готовності до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності; серію ситуаційних завдань для формування рівня готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності; навчальний тренінг «Основи міжособистісної взаємодії соціальних працівників у професійній діяльності. Як студенти комунікують із викладачами університету?»

Кінцевим результатом реалізації моделі визначено підвищення рівня готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності. Водночас, структура моделі дозволяє адаптувати її до різних рівнів підготовки (бакалавр, магістр) та освітніх середовищ університетів. Представлена модель характеризується структурованістю, цілісністю, ієрархічністю, спрямованістю та логічно вписується у зміст загальної професійної підготовки майбутніх соціальних працівників.

Таким чином, цей розділ роботи демонструє високий рівень теоретичної конструкції та практичної адаптивності моделі, що є підставою для її подальшої експериментальної апробації та впровадження в освітню практику.

У розділі також представлено результати формувального педагогічного експерименту, який реалізовано з дотриманням усіх методологічних вимог, що забезпечує наукову достовірність, валідність та репрезентативність отриманих даних. Методичний інструментарій експерименту включав: комплекс взаємодоповнювальних діагностичних методів, статистичні методи обробки даних; репрезентативну вибірку ($n=316$ студентів), що відповідає вимогам до педагогічних експериментів.

Результати формувального етапу експерименту демонструють статистично значущі позитивні зміни за всіма компонентами готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності.

Ці результати переконливо підтверджують ефективність розробленої авторської моделі та обґрунтованість визначених педагогічних умов та дієвість запропонованої методики. Отже, третій розділ дисертації є методологічно витриманим, науково достовірним та практично значущим. Він не лише емпірично підтверджує гіпотезу дослідження, а й демонструє реальну можливість впровадження розробленої моделі в освітній процес закладів вищої освіти, а також у систему підвищення кваліфікації фахівців соціальної сфери.

Висновки до розділів та загальні висновки узгоджені з метою та завданнями дослідження, логічно структуровані, аргументовані на основі емпіричних даних. Додаткові матеріали (таблиці, графіки, діагностичні карти) змістовно доповнюють основний текст і сприяють візуалізації результатів.

Аналіз змісту дисертації дає підстави стверджувати, що поставлені завдання розв'язано, мету наукового пошуку загалом досягнуто.

Повнота викладення матеріалів дисертації у роботах, які опубліковані автором.

Ключові теоретичні положення та емпіричні результати проведеного наукового пошуку повною мірою відображені у 9 наукових публікаціях автора. Серед них стаття у науковому виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science Core Collection, 4 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 4 тези наукових доповідей.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності. Представлена дисертація є абсолютно самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, яка містить авторські науково-обґрунтовані висновки та конкретні практичні рекомендації, винесені здобувачем на прилюдний захист. Будь-яких фактів недотримання або порушення засад та принципів академічної доброчесності у процесі перевірки роботи виявлено не було.

Позитивно оцінюючи наукове та практичне значення результатів дослідження, вважаємо за доцільне висловити **зауваження та побажання** дискусійного змісту:

1. Визнаючи вагомий науковий внесок здобувача у здійсненні порівняльного аналізу «Глобальної заяви IASSW про етичні принципи соціальної роботи» (2018) та «Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи в Україні» (2005), доцільно було б ширше розкрити, яким саме чином виявлені автором неузгодженості між цими документами безпосередньо екстраполюються на зміст розробленого ним поняття «підготовка майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії».

2. У другому розділі автором подано результати констатувального етапу експерименту та детально описано результати діагностики за всіма методиками. Вважаємо, що робота значно виграла, якби дисертант узагальнив результати виявлення рівнів готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії за всіма компонентами у вигляді таблиці або діаграми.

3. Обґрунтовуючи організацію практико-орієнтованого простору, здобувач приділяє значну увагу цифровим та інтернет-ресурсам (E-learn, соціальні мережі, застосунки). Оскільки міжособистісна взаємодія у соціальній роботі є переважно «живим» процесом соціономічного типу, доцільно було б конкретизувати, як саме автору вдалося забезпечити баланс між розвитком навичок безпосереднього (очного) емпатійного спілкування та використанням опосередкованих цифрових технологій навчання.

4. У третьому розділі дисертації здійснено аналіз результатів експериментального дослідження підготовки майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії

у професійній діяльності. Вважаємо, що варто було представити порівняння кількісного розподілу студентів рівнями готовності після констатувального та формувального етапів експерименту у вигляді таблиці, щоб можна було простежити динаміку рівнів готовності майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності.

5. У висновках зазначається, що структура розробленої чотириблокової моделі дозволяє адаптувати її до різних освітніх середовищ. Проте поза увагою дослідника залишилися особливості впровадження цієї моделі в умовах виключно дистанційного або змішаного навчання у ЗВО, що є надзвичайно актуальним для багатьох регіонів України у теперішній час. Зазначене пропонуємо розглядати як перспективу для подальших наукових розвідок автора.

Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку. Вони підтверджують новизну й актуальність порушених питань, а також творчий підхід автора до вирішення складних завдань сучасної педагогічної науки.

Загальний висновок. Дисертація на тему: «Підготовка майбутніх соціальних працівників до міжособистісної взаємодії у професійній діяльності» виконана на актуальну тему, за змістом, науковою новизною, повнотою проведених досліджень та якістю аналізу отриманих результатів відповідає спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» та вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами), а її автор Самосійний Ілля Сергійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Офіційний опонент завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор філософії з галузі знань «Соціальна робота», доцент Ольга СТОЛЯРИК